

11

Stemmingen moties Iran

Stemmingen moties Iran

Aan de orde zijn **de stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **Iran**,

te weten:

- de motie-Van Baarle c.s. over de oorlog in Iran veroordelen als een schending van het internationaal recht (23432, nr. 635);
- de motie-Van Baarle over helder uitspreken dat Nederland nooit militaire of politieke steun zal geven aan de oorlog tegen Iran (23432, nr. 636);
- de motie-Van Baarle c.s. over bij EU-vergaderingen consequent het belang van documentatie en het voorkomen van straffeloosheid van mensenrechtenschendingen in Iran bepleiten (23432, nr. 637);
- de motie-Van Baarle over in internationaal verband pleiten voor het documenteren en voorkomen van straffeloosheid van schendingen van het internationaal recht gepleegd door Israël en de Verenigde Staten tijdens hun aanvallen op Iran en Libanon (23432, nr. 638);
- de motie-Dobbe c.s. over bijdragen aan onafhankelijk onderzoek naar mogelijke oorlogsmisdaden in Iran (23432, nr. 639);
- de motie-Dobbe over komen tot de-escalatie en gesprekken tussen alle partijen om deze oorlog zo snel mogelijk te beëindigen (23432, nr. 640);
- de motie-Dobbe over de aanvallen van Israël op Libanon ondubbelzinnig veroordelen (23432, nr. 641);
- de motie-Teunissen c.s. over zich actief inzetten voor onafhankelijk onderzoek naar mogelijke oorlogsmisdaden in deze oorlog (23432, nr. 642);
- de motie-Teunissen over een concreet plan om de afhankelijkheid van geïmporteerde olie en gas versneld af te bouwen (23432, nr. 643);
- de motie-Klaver over geen politieke of militaire steun aan de Amerikaanse en Israëlische oorlog tegen Iran verlenen (23432, nr. 644);
- de motie-Klaver over de Libanese regering ondersteunen bij de implementatie van resolutie 1701 van de VN-Veilighedsraad (23432, nr. 645);
- de motie-Klaver over in al het handelen laten blijken dat het buitenlandbeleid primair door de minister van Buitenlandse Zaken wordt vormgegeven (23432, nr. 646);
- de motie-Dassen over zich binnen de EU inzetten voor een gecoördineerde aanpak bij de repatriëring van EU-burgers uit conflictgebieden (23432, nr. 647);
- de motie-Dassen/Dobbe over zich binnen de EU actief inzetten voor maximale gezamenlijke diplomatieke druk op de strijdende partijen (23432, nr. 648);
- de motie-Dassen/Klaver over uitspreken dat er geen begrip kan zijn voor de militaire aanvallen van de VS en Israël op Iran (23432, nr. 649);
- de motie-Bontenbal c.s. over waar mogelijk met middenmachten optrekken in het hervormen van internationale instellingen zodat de stem van landen in Afrika, Azië en Latijns-Amerika daarin zwaarder gaat meewegen (23432, nr. 650);

- de motie-Ceder c.s. over zowel bilateraal als in EU-verband actief opkomen voor het garanderen van de veiligheid van humanitaire hulpverleners in Libanon (23432, nr. 651);
- de motie-Ceder c.s. over voordat de winter van '26-'27 invalt een werkend en ruimhartig noodfonds energie beschikbaar hebben voor burgers in energiearmoede (23432, nr. 652);
- de motie-Vermeer over een waarschuwing dat de minister van Defensie de Kamer altijd volledig moet informeren (23432, nr. 653);
- de motie-Eerdmans over steun uitspreken voor de democratische aspiraties van het Iraanse volk (23432, nr. 654);
- de motie-Markuszower c.s. over ervoor zorgen dat vluchtelingen in hun eigen regio worden opgevangen (23432, nr. 655);
- de motie-Markuszower/Vermeer over zo snel mogelijk een drastische accijnsverlaging op brandstoffen doorvoeren (23432, nr. 656);
- de motie-Wilders over steun uitspreken voor de gezamenlijke Amerikaans-Israëlische militaire operatie tegen Iran (23432, nr. 657);
- de motie-Wilders c.s. over de Iraanse ambassade in Nederland sluiten en alle Iraanse diplomaten het land uit sturen (23432, nr. 658);
- de motie-Wilders/Markuszower over de Amerikaanse president en de Israëlische premier voordragen als kandidaten voor de Nobelprijs voor de Vrede (23432, nr. 659);
- de motie-Wilders over het de-islamiseren van Nederland (23432, nr. 660);
- de motie-Wilders over afkeuren dat Nederland zich heeft gemengd in de genocidezaak tegen Israël bij het ICJ (23432, nr. 661);
- de motie-Struijs over met alle scenario's rekening houden en indien nodig aanvullende veiligheidsmaatregelen nemen tegen terroristische dreigingen (23432, nr. 663);
- de motie-Stoffer over de Nederlandse en Europese positie ten aanzien van het nucleaire akkoord met Iran gedurende de kabinetten-Rutte II en III evalueren in het licht van de huidige ontwikkelingen en de destijds gemaakte afwegingen (23432, nr. 664).

(Zie vergadering van 12 maart 2026.)

De voorzitter:

De fractie van de PVV verzoekt om een hoofdelijke stemming over de moties op de stukken nrs. 658 en 660. Maar eerst zijn er twee stemverklaringen, en wel van mevrouw Nanninga en de heer Paternotte. Mevrouw Nanninga krijgt het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Nanninga (JA21):

Dank u wel, voorzitter. Allereerst een stemverklaring namens de fractie van JA21 over de motie-Ceder, over het noodfonds. Een noodfonds voor energie is een tijdelijke oplossing voor een permanent probleem. Dat permanente probleem is dat we energie voor heel veel huishoudens kunstmatig onbetaalbaar hebben gemaakt met energiebelastingen die tot de hoogste van Europa behoren. Een noodfonds is en blijft pleisters plakken. Dat gezegd hebbende, het kabinet heeft al aangekondigd te werken aan een tijdelijk noodfonds voor Nederlanders in energiearmoede. Omdat JA21 het ook belangrijk vindt dat energiearmoede wordt aangepakt, zullen wij deze motie voor nu

steunen, maar wel onder één voorwaarde. Wat JA21 betreft moet dit de laatste keer zijn, want de echte oplossing is geen tijdelijk noodfonds maar een permanente verlaging van de belastingen op energie. Dank u wel.

Voorzitter. Dan de motie-Wilders, over het sluiten van de Iraanse ambassade in Nederland. Diplomatieke relaties vormen een belangrijk kanaal voor communicatie tussen staten, ook wanneer de verhoudingen gespannen zijn. Het sluiten van een vertegenwoordiging is een zwaar diplomatiek middel. In 2012 deed Nederland dit uit protest tegen het Syrische regime. Eerder heeft onze fractie tegen dergelijke moties gestemd. Hierbij speelde vooral de veiligheid van ons eigen ambassadepersoneel in Teheran en onze informatiepositie een doorslaggevende rol, maar de situatie is inmiddels veranderd. Vanwege veiligheidsredenen is de Nederlandse ambassade in Teheran per 10 maart verplaatst naar Bakoe. Daarmee wegen deze argumenten voor onze fractie nu anders. Het Iraanse regime terroriseert het Midden-Oosten al decennia. De AIVD heeft gewezen op de gevaren van Iran. Tegen die achtergrond wil mijn fractie een zwaar politiek signaal afgeven richting het Iraanse regime. JA21 zal de motie-Wilders daarom steunen.

Dank u wel.

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan de heer Paternotte.

De heer Paternotte (D66):

Voorzitter. Ik heb een stemverklaring over de motie-Klaver. Deze motie vraagt om geen politieke of militaire steun aan de Amerikaanse en Israëlische operaties tegen Iran. De fractie van D66 zal voor deze motie stemmen. We zien op dit moment een oorlog zonder helder doel, met grote risico's op verdere escalatie en met onzekere gevolgen voor de toekomst van de Iraniërs zelf. Als de omstandigheden veranderen, zullen wij steeds opnieuw kijken naar wat in het belang is van Nederland en Europa, maar vooralsnog ligt er nu geen duidelijk plan voor wat de VS met deze oorlog willen bereiken. Daarom steunt mijn fractie deze motie.

De voorzitter:

Dank u wel. Tot slot heeft ook de heer Brekelmans zich gemeld voor een stemverklaring. Daar geef ik hem de gelegenheid voor.

De heer Brekelmans (VVD):

Voorzitter. Het Iraanse regime onderdrukt zijn eigen burgers, steunt terroristische organisaties in de regio en ontwikkelt ballistische raketten en een nucleair programma dat ook voor ons een bedreiging vormt. De VVD staat achter de lijn van het kabinet, dat begrip heeft getoond voor de militaire operatie van de Verenigde Staten en Israël. Die term "begrip" is voor het kabinet ook passend, aangezien Nederland niet betrokken is bij deze militaire operatie. Tegelijkertijd moet heel helder en duidelijk zijn aan welke kant de VVD staat: aan de kant van vrijheid, aan de kant van het Iraanse volk, de Verenigde Staten en Israël, en aan de kant van onze partners in de regio. Wij steunen moreel het Iraanse volk. Om geen misverstanden te laten ontstaan over

aan welke kant de VVD staat, zullen wij voor de motie-Wilders stemmen en tegen de motie-Klaver.

De voorzitter:

We gaan stemmen.

In stemming komt de motie-Van Baarle c.s. (23432, nr. 635).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, de PvdD en DENK voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle (23432, nr. 636).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, de PvdD, DENK en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Van Baarle c.s. (23432, nr. 637).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB en Lid Keijzer voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Van Baarle c.s. (23432, nr. 638).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD en DENK voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dobbe c.s. (23432, nr. 639).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de ChristenUnie, Lid Keijzer en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dobbe (23432, nr. 640).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de ChristenUnie, BBB, Lid Keijzer en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dobbe (23432, nr. 641).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD en DENK voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Teunissen c.s. (23432, nr. 642).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de ChristenUnie, JA21 en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Teunissen (23432, nr. 643).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, de PvdD, DENK en de ChristenUnie voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Klaver (23432, nr. 644).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, DENK en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Klaver (23432, nr. 645).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de ChristenUnie en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Klaver (23432, nr. 646).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, de PvdD, DENK, BBB en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Dassen (23432, nr. 647).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, Lid Keijzer en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dassen/Dobbe (23432, nr. 648).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de ChristenUnie, BBB en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Dassen/Klaver (23432, nr. 649).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, Volt, de PvdD en DENK voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Bontenbal c.s. (23432, nr. 650).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21 en BBB voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ceder c.s. (23432, nr. 651).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Ceder c.s. (23432, nr. 652).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Vermeer (23432, nr. 653).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, de PVV en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Eerdmans (23432, nr. 654).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, GroenLinks-PvdA, D66, Volt, de PvdD, het CDA, DENK, de VVD, de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de fractie van FVD ertegen, zodat zij is aangenomen.

Meneer Struijs.

De heer **Struijs** (50PLUS):

Voorzitter. Bij de voorgaande motie waren we iets te langzaam, maar we waren voor.

De voorzitter:

We hebben het genoteerd; dank u wel.

In stemming komt de motie-Markuszower c.s. (23432, nr. 655).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van 50PLUS, D66, het CDA, de VVD, de SGP, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, de PVV en FVD voor deze motie hebben

gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is aangenomen.

In stemming komt de motie-Markuszower/Vermeer (23432, nr. 656).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SP, 50PLUS, DENK, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower, de PVV en FVD voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Wilders (23432, nr. 657).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de VVD, de SGP, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Ik verzoek de griffier de namenlijst op te lezen. Ik verzoek om stilte in de zaal, zodat we uw stem goed kunnen horen.

In stemming komt de motie-Wilders c.s. (23432, nr. 658).

Vóór stemmen de leden: Stoffer, Stöteler, Vermeer, Vlottes, Vondeling, Wiersma, Wilders, Van den Berg, Boomsma, Boon, Martin Bosma, Ceder, Ceulemans, Claassen, Clemminck, Coenradie, Tony van Dijck, Diederik van Dijk, Emiel van Dijk, Eerdmans, Faber, Flach, Goudzwaard, Graus, Grinwis, Heutink, Hoogeveen, Ten Hove, Chris Jansen, Keijzer, Kops, Lammers, Maeijer, Markuszower, Van Meeten, Moinat, Mooiman, Edgar Mulder, Nanninga, Van der Plas, Prickaertz, Raijer, De Roon en Schilder.

Tegen stemmen de leden: Schutz, Sneller, Steen, Straatman, Struijs, Stultiens, Synhaeve, Teunissen, Tijnstra, Tseggai, Vellinga-Beemsterboer, Vervuurt, Vliegenthart, De Vos, Wendel, Van der Werf, Westerveld, Zalinyan, Zwinkels, El Abassi, Abdi, Van Ark, Armut, Van Asten, Van Baarle, Bamenga, Becker, Beckerman, De Beer, Belhirsch, Bevers, Biekman, Bickers, Boelsma-Hoekstra, Bontenbal, El Boujdaini, Brekelmans, Van Brenk, Tijs van den Brink, Bromet, Bühler, Bushoff, Van Campen, Dassen, Dekker, Heera Dijk, Jimmy Dijk, Inge van Dijk, Dobbe, Van Duijvenvoorde, Van Eijk, Ergin, Peter de Groot, Hamstra, Den Hollander, De Hoop, Van Houwelingen, Huidekooper, Huizenga, Jagtenberg, Frederik Jansen, Jumelet, Kathmann, Kisteman, Klaver, Klos, Koorevaar, De Kort, Köse, Kostić, Kröger, Krul, Lahlah, Van Lanschot, Van der Lee, Van Leijen, Lohman, Van der Maas, Maes, Martens-America, Mathlouti, Van Meijeren, Meulenkamp, Michon-Derkzen, Mohandis, Moorman, Müller, Mutluer, Neijenhuis, Nobel, Van Oosterhout, Oosterhuis, Oualhadj, Ouwehand, Paternotte, Patijn, Paulusma, Piri, Podt, Poortman, Rajkowski, Rooderkerk, Russcher en Schoonis.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 44 stemmen voor en 104 stemmen tegen is verworpen.

In stemming komt de motie-Wilders/Markuszower (23432, nr. 659).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van Groep Markuszower en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Over de volgende motie wordt hoofdelijk gestemd. Ik verzoek de griffier opnieuw om de namenlijst op te lezen. Ik verzoek ook opnieuw om absolute stilte in de zaal.

In stemming komt de motie-Wilders (23432, nr. 660).

Vóór stemmen de leden: Claassen, Dekker, Tony van Dijck, Emiel van Dijk, Van Duijvenvoorde, Faber, Graus, Heutink, Van Houwelingen, Ten Hove, Chris Jansen, Frederik Jansen, Keijzer, Kops, Lammers, Maeijer, Markuszower, Van Meeten, Van Meijeren, Moinat, Mooiman, Edgar Mulder, Prickaertz, Raijer, De Roon, Russcher, Schilder, Stöteler, Vlottes, Vondeling, De Vos, Wilders, Boon en Martin Bosma.

Tegen stemmen de leden: Bühler, Bushoff, Van Campen, Ceder, Ceulemans, Clemminck, Coenradie, Dassen, Heera Dijk, Jimmy Dijk, Diederik van Dijk, Inge van Dijk, Dobbe, Eerdmans, Van Eijk, Ellian, Ergin, Flach, Goudzwaard, Grinwis, Peter de Groot, Hamstra, Den Hollander, Hoogeveen, De Hoop, Huidekooper, Huizenga, Jagtenberg, Jumelet, Kathmann, Kisteman, Klaver, Klos, Koorevaar, De Kort, Köse, Kostić, Kröger, Krul, Lahlah, Van Lanschot, Van der Lee, Van Leijen, Lohman, Van der Maas, Maes, Martens-America, Mathlouti, Meulenkamp, Michon-Derkzen, Mohandis, Moorman, Müller, Mutluer, Nanninga, Neijenhuis, Nobel, Van Oosterhout, Oosterhuis, Oualhadj, Ouwehand, Paternotte, Patijn, Paulusma, Piri, Van der Plas, Podt, Poortman, Rajkowski, Rooderkerk, Schoonis, Schutz, Sneller, Steen, Stoffer, Straatman, Struijs, Stultiens, Synhaeve, Teunissen, Tijnstra, Tseggai, Vellinga-Beemsterboer, Vermeer, Vervuurt, Vliegenthart, Wendel, Van der Werf, Westerveld, Wiersma, Zalinyan, Zwinkels, El Abassi, Abdi, Van Ark, Armut, Van Asten, Van Baarle, Bamenga, Becker, Beckerman, De Beer, Belhirsch, Van den Berg, Bevers, Biekman, Bickers, Boelsma-Hoekstra, Bontenbal, Boomsma, El Boujdaini, Brekelmans, Van Brenk, Tijs van den Brink en Bromet.

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met 34 stemmen voor en 115 stemmen tegen is verworpen.

In stemming komt de motie-Wilders (23432, nr. 661).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, JA21, BBB, Lid Keijzer, Groep Markuszower en de PVV voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

In stemming komt de motie-Struijs (23432, nr. 663).

De voorzitter:

Ik constateer dat deze motie met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt de motie-Stoffer c.s. (23432, nr. 664).

De voorzitter:

Ik constateer dat de leden van de fracties van de SGP, de ChristenUnie, JA21, BBB, Groep Markuszower en de PVV

voor deze motie hebben gestemd en de leden van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.